

Sygn. akt II Ca 1063/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 maja 2018 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Okręgowego Dariusz Iskra (sprawozdawca)

Sędziowie: Sędzia Sądu Okręgowego Joanna Misztal-Konecka

Sędzia Sądu Rejonowego Agnieszka Maliszewska (delegowana)

Protokolant Protokolant Katarzyna Sawicka

po rozpoznaniu w dniu 17 maja 2018 roku w Lublinie, na rozprawie

sprawy z powództwa M. F. i K. F. (1)

przeciwko (...) Towarzystwu (...) z siedzibą w

(...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z

siedzibą w L.

o zapłatę

na skutek apelacji M. F. i K. F. (1) od wyroku Sądu

Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie z dnia 22 lipca 2016 roku, w sprawie (...)

(...)

I. oddała w całości apelację M. F.;

II. oddała w całości apelację K. F. (1);

III. zasądza od K. F. (1) na rzecz (...) Towarzystwa (...) z siedzibą w W. kwotę 1200 zł (tysiąc dwieście złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego;

IV. zasądza od M. F. na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. kwotę 1205,20 zł (tysiąc dwieście pięć złotych dwadzieścia groszy) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego;

V. zasądza od K. F. (1) na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. kwotę 1205,20 zł (tysiąc dwieście pięć złotych dwadzieścia groszy) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

Sygn. akt II Ca 1063/17

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 28 grudnia 2011 roku, wniesionym do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie w dniu 10 stycznia 2012 roku, powodowie – M. F. (poprzednie nazwisko: K.) i K. F. (1) wnieśli o zasądzenie od pozwanego – (...) Towarzystwa (...) w W. kwoty 36644,71 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 1 września 2010 roku do dnia zapłaty oraz zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powodowie podali, że są współwłaścicielami mieszkania w L. przy ul. (...), w którym na przełomie lipca i sierpnia 2010 roku dwukrotnie doszło do awarii wodociągowej, a w konsekwencji do zalania mieszkania ubezpieczonego w (...) Towarzystwie (...), polisa nr (...). K. F. (1) zgłosił szkodę do ubezpieczyciela, po czym na bieżąco dostarczał ubezpieczycielowi kosztorys robót remontowych i dokumentację dotyczącą innych wydatków. (...) Towarzystwo (...) wypłaciło z umowy ubezpieczenia kwotę 2499,77 zł. K. F. (1) wielokrotnie wzywał ubezpieczyciela do wypłaty reszty odszkodowania, jednak bez skutku.

Powodowie podali, że sami usuwali szkody w zdewastowanym mieszkaniu i starali się przywrócić stan sprzed wystąpienia szkody, ponieważ nieruchomości była przedmiotem umowy najmu i była potrzeba zamieszkania w niej czterech lokatorów. Powodowie podali, że przy ocenie wartości szkody posłużyli się pomocą rzeczoznawcy, który w kosztorysie budowlanym wycenił wartość remontu pomieszczeń na kwotę 28560,18 zł. Oprócz tego do osuszania zalanego mieszkania niezbędne było wypożyczenie agregatu osuszającego, który musiał być włączony całymi dniami, więc rachunki za energię elektryczną były wysokie. Ponadto ojciec powódki – Z. K. (1) musiał jeździć na miejsce wyrządzenia szkody i opiekować się mieszkaniem, nadzorować osuszanie, co pochłaniało wysokie koszty. Powodowie podnieśli, że mieszkanie było przedmiotem najmu i jego zalanie skutkowało wypowiedzeniem umowy na okres trzech miesięcy, co spowodowało uszczuplenie budżetu powodów na kwotę 4500 zł.

Powodowie określili wartość szkody na kwotę 39144,48 zł, wskazując, że składają się na nią:

1. koszt przywrócenia mieszkania do stanu sprzed wystąpienia szkody – 28560,18 zł,
2. opłata dla rzeczoznawcy – 1.500 zł,
3. „wypożyczenie” agregatu – 3346,46 zł;
4. energia elektryczna „za działanie” agregatu – 237,84 zł,
5. „dojazdy” ojca powódki M. K. na miejsce wystąpienia szkody w celu nadzorowania procesu osuszania – 1000 zł;
6. trzymiesięczna niemożność wynajmowania mieszkania lokatorom – 4500 zł.

Powodowie wskazali, że wartość szkody (39144,48 zł) pomniejszona została o kwotę 2499,77 zł, którą ubezpieczyciel wypłacił jako bezsporną, co dało kwotę 36644,71 zł dochodzoną pozwem.

Powodowie podnieśli, że (...) Towarzystwo (...) z siedzibą w W. na podstawie umowy ubezpieczenia i przepisów Kodeksu cywilnego jest zobowiązane do pokrycia szkody, zaś suma umowy ubezpieczenia, na którą ubezpieczone było mieszkanie powodów od ognia i innych zdarzeń losowych, to kwota 50000 zł (k. 2-5).

*

W piśmie procesowym wniesionym do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w dniu 19 stycznia 2012 roku powodowie wskazali, że żądają zasądzenia solidarnie na swoją rzecz kwoty dochodzonej pozwem (k. 33).

*

W dniu 31 stycznia 2012 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym w sprawie I Nc 30/12, którym uwzględnił powództwo w całości (k. 36).

*

Od nakazu zapłaty z dnia 31 stycznia 2012 roku pozwany – (...) Towarzystwo (...) w W. wniósł sprzeciw, zaskarżając nakaz zapłaty w całości.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego (k. 41-44).

*

W piśmie procesowym z dnia 14 maja 2012 roku, złożonym do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód na rozprawie w tym samym dniu, powodowie, reprezentowani przez pełnomocnika, wnieśli o wezwanie do udziału w sprawie w charakterze pozwanego (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L.. Ponadto powodowie wskazali, że nie występuje solidarność czynna powodów, bowiem są oni współwłaścicielami lokalu w udziałach po 1/2 części każde z nich, stąd w ich ocenie, spełnienie świadczenia przez pozwanych do rąk któregośkolwiek z powodów spowoduje zwolnienie z długu wobec pozostałych.

Powodowie wnieśli o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanych kwoty 36644,71 zł, z zastrzeżeniem, że spełnienie świadczenia przez jednego z pozwanych zwalnia drugiego, z odsetkami ustawowymi w stosunku do (...) Towarzystwa (...) od dnia 11 września 2010 roku do dnia zapłaty, a w stosunku do (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością od dnia doręczenia jej odpisu pozwu do dnia zapłaty (k. 114-116).

*

Postanowieniem z dnia 14 maja 2012 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie postanowił wezwać do udziału w sprawie w charakterze pozwanego (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. (k. 118).

*

W piśmie procesowym z dnia 7 listopada 2012 roku pozwany – (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. (poprzednia nazwa – (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L.) wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powodów zwrotu kosztów procesu (k. 174-176).

*

W piśmie procesowym z dnia 27 lutego 2015 roku powodowie dodatkowo sprecyzowali żądanie pozwu wskazując, że obok zwrotu innych kosztów poniesionych po zalaniu mieszkania, dochodzą zasądzenia kwoty 26060,41 zł, na którą składają się następujące kwoty:

- 1) 3221,86 zł z tytułu materiałów niezbędnych do wykonania remontu zgodnie z treścią faktur VAT i innych dokumentów znajdujących się w aktach sprawy;
- 2) 3999,96 zł z tytułu robocizny wykonanej przez K. W.,
- 3) 25 zł z tytułu pomiaru wilgotności (robocizna),
- 4) 180 zł z tytułu zakupu 5 litrów płynu do odgrzybiania,
- 5) 9500 zł z tytułu materiałów, na które powodowie nie posiadali rachunków lub faktur VAT, a objętych prywatnym operatem W. S. (1),

6) 9133,59 zł z tytułu robocizny, na którą powodowie również nie posiadali rachunków lub faktur VAT, objętych prywatnym operatem W. S. (1) (k. 377).

W piśmie procesowym z dnia 8 lipca 2016 roku powodowie wskazali, że kwoty 4500 zł dochodzą tytułem odszkodowania za niemożność wynajmowania lokalu w sierpniu, wrześniu i październiku 2010 roku (k. 469).

*

Wyrokiem z dnia 22 lipca 2016 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie:

I. zasądził od (...) Towarzystwa (...) z siedzibą w W. na rzecz K. F. (1) kwotę 17981,98 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 29 listopada 2010 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;

II. oddalił powództwo K. F. (1) w stosunku do (...) Towarzystwa (...) z siedzibą w W. w pozostałym zakresie;

III. oddalił powództwo M. F. w stosunku do (...) Towarzystwa (...) z siedzibą w W. w całości;

IV. oddalił w całości powództwo K. F. (1) i M. F. w stosunku do (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L.;

V. zasądził od M. F. i K. F. (1) na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. kwoty po 1208,50 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

VI. zasądził od (...) Towarzystwa (...) z siedzibą w W. na rzecz K. F. (1) kwotę 1537,91 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

VII. nakazał zwrócić ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie niewykorzystane zaliczki:

- na rzecz M. F. i K. F. (1) kwoty po 170,87 zł,

- na rzecz (...) Towarzystwa (...) z siedzibą w W. kwotę 840,52 zł (k. 474-474v).

*

W uzasadnieniu wyroku Sąd Rejonowy ustalił, że M. F. (z domu K.) i K. F. (1) są współwłaścicielami lokalu mieszkalnego nr (...), znajdującego się w budynku położonym przy ul. (...) w L. – w udziałach po 1/2 części każdy z nich. Lokal stanowi odrębną nieruchomość lokalową. Własność tego lokalu M. F. i K. F. (1) nabyli w marcu 2010 roku – przed zawarciem związku małżeńskiego, które miało miejsce w 2012 roku.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 28 marca 2010 roku K. F. (1) zawarł z (...) Towarzystwem (...) w W. umowę ubezpieczenia mienia osób fizycznych (...), dotyczącą lokalu mieszkalnego przy ul. (...) w L., potwierdzoną polisą nr (...). W dokumencie polisy K. F. (1) został określony jako osoba ubezpieczająca i ubezpieczona. Ubezpieczający potwierdził także, że zapoznał się z doręczonymi mu ogólnymi warunkami ubezpieczenia mienia i są one dla niego zrozumiałe oraz akceptuje ich treść.

Sąd Rejonowy ustalił, że w ramach powyższej umowy mieszkanie zostało ubezpieczone w wariancie podstawowym: od ognia i innych zdarzeń losowych na sumę ubezpieczenia 50000 zł, od kradzieży z włamaniem, rabunku i dewastacji na kwotę 10000 zł oraz od odpowiedzialności cywilnej na 10000 zł. Umowa została zawarta na okres od dnia 29 marca 2010 roku do dnia 29 marca 2011 roku. Zgodnie za zapisami § 7 ust. 1 pkt 1 Ogólnych warunków ubezpieczenia mienia osób fizycznych (...), Towarzystwo (...) objęło ochroną ubezpieczeniową szkody w gospodarstwie domowym oraz w mieszkaniu lub domu jednorodzinnym, powstałe w wyniku awarii urządzeń i instalacji wodno-kanalizacyjnych oraz

centralnego ogrzewania. Ponadto w myśl § 12 ust. 22 ogólnych warunków ubezpieczenia, ubezpieczenie nie obejmuje utraconych zysków oraz poniesionych strat wynikających z zobowiązań i umów ubezpieczającego.

Sąd Rejonowy ustalił, że w maju 2010 roku doszło do zalania przedmiotowego lokalu w wyniku odkręcenia zaworu na pionie wodociągowym, znajdującego się w ogólnie dostępnej szafce usytuowanej na klatce schodowej. Zalaniu uległy wówczas ściany oraz sufit w kuchni, w salonie, w przedpokoju oraz w pokojach. Likwidację skutków tego zdarzenia przeprowadził deweloper – (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L., łącznie z jego osuszeniem.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 1 sierpnia 2010 roku Z. K. (1), jako wynajmujący, zawarł z P. J., jako najemcą, umowę najmu lokalu mieszkalnego nr (...) w budynku przy ul. (...), w L.. Strony ustaliły czas trwania umowy na 12 miesięcy od dnia 1 sierpnia 2010 roku oraz czynsz najmu za lokal na kwotę 1500 zł miesięcznie, a także kaucję w wysokości 3000 zł, która będzie przeznaczona na pokrycie ewentualnych roszczeń wynajmującego wynikających z realizacji umowy. Powyższą umowę Z. K. (1) wypowiedział pismem z dnia 23 sierpnia 2010 roku z powodu niezgodnego z umową użytkowania mieszkania i wyposażenia.

Sąd Rejonowy ustalił, że w lipcu 2010 roku doszło do kolejnego zalania przedmiotowego lokalu mieszkalnego powodów, również w wyniku odkręcenia zaworów na pionie wodociągowym, znajdującym się w ogólnie dostępnej szafce, usytuowanej na klatce schodowej. Zdarzenie to zaobserwował w dniu 5 sierpnia 2010 roku właściciel lokalu znajdującego się pod lokalem powodów – S. L. (1), ponieważ skutki tego zalania objęły także jego mieszkanie. Wyciek nastąpił z mieszkania nr (...), znajdującego się bezpośrednio nad mieszkaniem powodów, które stało puste – nie było zbyt przez dewelopera. Woda płynęła z łazienki mieszkania nr (...), dalej pod wylewką i następnie szybem wentylacyjnym do mieszkań położonych niżej. W czasie tego zdarzenia mieszkanie powodów nie było zamieszkałe.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniach 6 i 9 sierpnia 2010 roku Z. K. (1) (ojciec powodki) oraz T. K. (1) – przedstawiciel (...) S.A.” przeprowadzili oględziny w lokalu nr (...) przy ul. (...) w L. celem ustalenia skutków zalania. W dniu 9 sierpnia 2010 roku w oględzinach wziął udział J. J., jako przedstawiciel zarządcy nieruchomości – (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. W sporządzonych wówczas protokołach opisano stwierdzone w lokalu usterki, wynikające z zawilgocenia ścian i sufitów oraz podłogi mieszkania.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 10 sierpnia 2010 roku K. F. (1) drogą elektroniczną zgłosił szkodę ubezpieczycielowi – (...) Towarzystwu (...) w W..

W dniu 11 sierpnia 2010 roku działający w imieniu ubezpieczyciela rzeczoznawca P. W. dokonał ze Z. K. (1) oględzin lokalu, w trakcie których wykonał dokumentację fotograficzną stwierdzonych uszkodzeń w lokalu oraz opisał ich zakres w treści sporządzonego protokołu, to jest uszkodzeń powstałych w wyniku długotrwałego nasączenia murów i tynków cieczą. W treści protokołu rzeczoznawca zakwalifikował usunięcie usterki uszkodzonej powłoki malarskiej i ponowne jej wykonanie, a także osuszenie murów i stropu.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 16 sierpnia 2010 roku Z. K. (1) wspólnie z przedstawicielem Towarzystwa Budownictwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. dokonał oględzin uszkodzeń w przedmiotowym lokalu. W sporządzonym wówczas protokole, jako przyczynę zalania lokalu wskazano uszczelkę instalacji wodnej w mieszkaniu powyżej, a odpowiedzialnością za szkodę obarczono (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L..

Sąd Rejonowy ustalił, że w piśmie z dnia 26 sierpnia 2010 roku K. F. (1) złożył do ubezpieczyciela wniosek o „wycofanie szkody” dotyczącej zalania mieszkania położonego w L. przy ul. (...), zgłoszonej w dniu 10 sierpnia 2010 roku. Zgłaszający wskazał, że deweloper zobowiązał się do całkowitego naprawienia szkody, zastrzegając, iż w przypadku niewywiązania się z zobowiązania w ciągu 6 miesięcy, to jest do końca stycznia 2011 roku, ponownie wystąpi z roszczeniem.

Sąd Rejonowy ustalił, że Z. K. (1) w piśmie z dnia 16 września 2010 roku zgłosił wniosek o wznowienie postępowania w sprawie zaistniałej szkody, zaś ubezpieczyciel wezwał go do nadesłania dokładnie wypełnionego druku zgłoszenia

szkody, kopii aktu własności, protokołu z administracji bądź spółdzielni, potwierdzającego przyczynę i rozmiar szkody. W dniu 29 października 2010 roku Z. K. (1) złożył w (...) Towarzystwie (...) w W. zgłoszenie szkody z ubezpieczenia mienia i odpowiedzialności cywilnej. W powyższym zgłoszeniu Z. K. (1) krótko opisał zdarzenie i wniósł o sporządzenie wyceny szkody i wypłacenie odszkodowania.

Sąd Rejonowy ustalił, że po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego pozwany ubezpieczyciel wypłacił powodowi tytułem odszkodowania łącznie kwotę 2499,77 zł. Z. K. (1) (działając w imieniu powodów) nie zaakceptował powyższej kwoty i zlecił W. S. (1) – rzeczoznawcy budowlanemu, przeprowadzenie oględzin lokalu nr (...) przy ul. (...) w L. i sporządzenie kosztorysu budowlanego, opisującego zakres oraz koszt niezbędnych prac służących przywróceniu lokalu do stanu sprzed zalania. W październiku 2010 roku W. S. (1) sporządził kosztorys budowlany, w którym wymienił zakres prac koniecznych do przywrócenia lokalu do stanu sprzed zalania oraz określił koszt ich przeprowadzenia na łączną kwotę 28560,18 zł, przy uwzględnieniu cen według cennika S. za IV kwartał 2010 roku. W związku ze sporządzeniem powyższego kosztorysu, w dniu 10 stycznia 2012 roku rzeczoznawca wystawił rachunek nr (...) na nazwisko Z. K. (1) opiewający na kwotę 1500 zł.

Sąd Rejonowy ustalił, że Z. K. (1) we wrześniu i w październiku 2010 roku wynajął od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w S. na okres – odpowiednio – 8 i 26 dób osuszacz elektryczny celem osuszenia przedmiotowego lokalu. Z tego tytułu (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w S. w dniu 30 września 2010 roku wystawiła na nazwisko Z. K. (1) fakturę VAT nr (...) na kwotę 434,32 zł, zaś w dniu 29 października 2010 roku faktur VAT nr (...) na kwotę 1221,22 zł.

Sąd Rejonowy ustalił, że w okresie listopada i grudnia 2010 roku Z. K. (1) ponownie wynajmował od R.” Spółki Akcyjnej z (...) w S. osuszacz elektryczny w celu dalszego osuszania zalanego lokalu mieszkalnego. Z tytułu wynajmu urządzenia (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w S. w dniach 30 listopada i 15 grudnia 2010 roku wystawiła na nazwisko Z. K. (1) faktury VAT o numerach (...) na kwoty – odpowiednio – 1127,28 zł i 563,64 zł. W czasie, gdy w przedmiotowym lokalu pracował osuszacz, Z. K. (2) dwa lub trzy razy dziennie jeździł ze swojego miejsca zamieszkania przy ul. (...) w L. celem opróżniania zbiornika osuszacza ze zgromadzonej wody. Koszty jego przejazdu stanowią 1043,07 zł, a wynagrodzenie za prace kierowcy stanowiłoby kwotę 329,25 zł.

Sąd Rejonowy ustalił, że mieszkanie powodów zostało wyremontowane. W tym celu wynajmowani byli pracownicy „firm budowlanych”. Z. K. (1) sukcesywnie dokonywał zakupów materiałów niezbędnych do tego remontu. Przeprowadził także w grudniu 2010 roku pomiar wilgotności mieszkania, za co uiścił kwotę 25 zł.

Sąd Rejonowy ustalił, że wartość prac remontowych niezbędnych do przywrócenia lokalu do stanu sprzed szkody wynosi 18133,52 zł, na co złożyły się koszty materiałów i robocizny dotyczące naprawy podłoża i posadzki oraz tynków i malowania pomieszczeń. Tylko przystąpienie do usunięcia skutków zalania w ciągu do kilkunastu godzin zmniejszyłoby straty. Gdyby powodowie przystąpili do osuszania mieszkania bezpośrednio po jego zalaniu, to czas tego osuszania byłby o wiele krótszy. Czas zalegania wody pod posadzką nie miał wpływu na konieczność jej wymiany. Dla usunięcia skutków zalania niezbędne było odgrzybianie, którego koszt to 150 zł – materiały i robocizna.

Sąd Rejonowy wskazał dowody, na podstawie których dokonał ustaleń faktycznych, oraz przedstawił swoje stanowisko w zakresie oceny dowodów.

Sąd Rejonowy uznał, że powództwo jest zasadne w stosunku do (...) Towarzystwa (...) z siedzibą w W. w zakresie kwoty 17981,98 zł.

Sąd Rejonowy przytoczył treść przepisów art. 805 § 1 i § 2 pkt 1 k.c. oraz art. 821 k.c. i wskazał, że w dniu 28 marca 2010 roku K. F. (1) zawarł z (...) Towarzystwem (...) w W. umowę ubezpieczenia mienia osób fizycznych (...), dotyczącą lokalu mieszkalnego przy ul. (...) w L., potwierdzoną polisą nr (...). W ramach powyższej umowy mieszkanie zostało ubezpieczone w wariantcie podstawowym: od ognia i innych zdarzeń losowych na sumę ubezpieczenia 50000 zł.

Sąd wskazał, że powód posiada legitymację czynną do dochodzenia odszkodowania w sprawie, ponieważ doszło do zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia mienia, natomiast takiej legitymacji nie posiada M. F., ponieważ nie wiąże jej z pozwanym ubezpieczycielem żaden stosunek umowy.

Sąd Rejonowy wskazał, że po sprecyzowaniu powództwa powodowie dochodzili zasądzenia kwoty 36644,71 zł (k. 336), na którą składały się następujące kwoty:

- 1) 26060, 41 zł – koszty przywrócenia lokalu do stanu sprzed szkody (3221,86 zł i 9500 zł za materiały, 3999,96 zł i 9133,59 zł za robociznę, 25 zł za pomiar wilgotności, 180 zł za płyn do odgrzybiania),
- 2) 3346,46 zł – koszty wypożyczenia osuszacza,
- 3) 237,84 zł – za energię elektryczną;
- 4) 1000 zł – koszty dojazdów Z. K. (1) w okresie pracy osuszacza,
- 5) 4500 zł – utracone korzyści związane z brakiem wynajęcia mieszkania,
- 6) 1500 zł – koszty prywatnej opinii.

Sąd Rejonowy wskazał, że uznał za zasadne żądanie zapłaty 18133, 52 zł z tytułu kosztów przywrócenia ubezpieczonego lokalu do stanu sprzed szkody. Według opinii biegłego kwota ta obejmuje koszty materiałów i robocizny, dotyczące naprawy podłoża i posadzki oraz tynków i malowania pomieszczeń.

Sąd wskazał również, że powód zasadnie domagał się kwoty 25 zł za pomiar wilgotności oraz kwoty 150 zł z tytułu niezbędnych kosztów odgrzybiania, w wysokości ustalonej przez biegłego.

Sąd Rejonowy wskazał, że jeżeli chodzi o koszty wynajęcia osuszacza, to to są one zasadne w wysokości 50% ich wartości ustalonej na 3346,46 zł, a więc w kwocie 1673, 23 zł.

Podobnie w tej proporcji Sąd uznał za zasadne żądanie zwrotu kosztów dojazdu Z. K. (1) na miejsce szkody (z żądanej kwoty 1000 zł Sąd uwzględnił 500 zł). Sąd wskazał, że gdyby powodowie przystąpili do osuszania mieszkania bezpośrednio po jego zalaniu, to czas tego osuszania byłby o wiele krótszy.

Sąd wskazał, że zgodnie z art. 826 k.c. i art. 362 k.c., pozwany nie jest obowiązany do wypłaty odszkodowania w granicach przyczynienia się powoda do szkody na skutek zaniechania niezwłocznego usuwania szkody, co przełożyło się bezpośrednio na czas trwania osuszania lokalu i tym samym dojazdów Z. K. (1).

W pozostałym zakresie ustalania wysokości szkody Sąd uznał, że czas przystąpienia do usuwania skutków szkody nie miał tak istotnego znaczenia. Według biegłego tylko przystąpienie do usunięcia skutków zalania w ciągu do kilkunastu godzin zmniejszyłoby straty, co praktycznie w sezonie wakacyjnych wyjazdów jest mało realne. Ponadto według biegłego czas zalegania wody pod posadzką nie miał wpływu na konieczność jej wymiany.

Sąd Rejonowy wskazał, że wymienione wyżej uznane koszty wynoszą 20481,75 zł. Pomniejszenie tych kosztów o wypłacone 2499,77 zł daje kwotę 17 981,98 zł.

Sąd Rejonowy wyjaśnił, że odsetki ustalone zostały stosownie do art. 817 § 1 k.c. i zapisu zawartego w § 47 pkt 1 ogólnych warunków ubezpieczenia. Sąd miał na uwadze upływ 30 dni od złożenia wniosku w dniu 29 października 2010 roku, ponieważ pierwsze zgłoszenie zostało wycofane.

Sąd Rejonowy wskazał, że nie jest zasadne żądanie zapłaty kwoty 237,84 zł z tytułu kosztów energii elektrycznej. Złożona faktura dokumentuje koszty poniesione za wskazany okres, ale nie wykazuje wzrostu opłat tej energii, wynikającej z wynajęcia osuszacza. Obejmuje także opłaty dystrybucyjne, które powód zobowiązany jest uiszczać.

Sąd Rejonowy uznał, że nie było także zasadne żądanie kwoty utraconych dochodów związanych z brakiem wynajęcia mieszkania. Pomijając kwestie wynikające ze sposobu i przyczyny rozwiązania umowy najmu (nieprawidłowe jego użytkowanie), Sąd uznał, że odpowiedzialność ubezpieczyciela za tego typu szkody była wyłączona na podstawie § 12 pkt 22 ogólnych warunków ubezpieczenia.

W ocenie Sądu Rejonowego nie były także zasadne koszty sporządzenia prywatnej opinii, ponieważ nie przyczyniła się ona do ustalenia zakresu szkody.

Sąd Rejonowy wskazał, że oddalił powództwo przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w L., ponieważ nie zostały udowodnione przesłanki jej odpowiedzialności wskazane w art. 415 k.c. lub art. 433 k.c.

Jako podstawę prawną rozstrzygnięcia o kosztach procesu w stosunku do (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w L. Sąd Rejonowy wskazał przepisy art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz art. 99 k.p.c.

Jako podstawę prawną rozstrzygnięcia o kosztach procesu w stosunku do (...) Towarzystwa (...) z siedzibą w W. Sąd Rejonowy wskazał przepis art. 100 k.p.c.

*

Od wyroku z dnia 22 lipca 2016 roku apelacje wnieśli powodowie, reprezentowani przez pełnomocnika, wskazując, że wyrok został zaskarżony w części, to jest:

„1) w punkcie IV. co do kwoty 10 001 złotych;

2) w punkcie II. co do kwoty 5 501 złotych;

3) w punktach V. i VI. w całości”.

Powodowie zarzucili:

„I. naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na wynik sprawy tj.:

1) art. 233 § 1 kpc poprzez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na wyprowadzeniu błędnego wniosku podczas oceny następujących dowodów, którym Sąd dał wiarę: akt szkodowych oraz zeznań świadków W. S., S. L., Ł. L., Z. K. i T. K., iż bezpośrednią przyczyną zalania należącego do powodów lokalu mieszkalnego było odkręcenie zaworów pionu wodociągowego, podczas gdy z tychże dowodów wynika iż bezpośrednią przyczyną zdarzenia szkodowego była nieszczelna instalacja wodociągowa w lokalu mieszkalnym należącym do pozwanej (...) sp. z o. o. spowodowana niedokręceniem kurków zaślepiających instalację, a więc była to pierwotna przyczynia spowodowania szkody w lokalu powodów, co oznacza, że ocena wiarygodności i mocy dowodowej w/w dowodów nie była wszechstronna oraz naruszyła zasady logiki i doświadczenia życiowego;

2) art. 231 kpc w zw. z art. 233 § 1 kpc poprzez ich niewłaściwe zastosowanie polegające na braku wszechstronnego rozważenia zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i przeprowadzenie rozumowania sprzecznego z logiką oraz doświadczeniem życiowym, poprzez przyjęcie, iż powodowie nie wykazali po stronie (...) sp. z o. o. przesłanki winy, jej postaci i z czego miałyby ta wina wynikać, podczas gdy z całokształtu materiału dowodowego wynika, że pozwana (...) sp. z o. o. ponosi odpowiedzialność za powstałą szkodę gdyż dopuściła się niedbalstwa w utrzymaniu odpowiedniego stanu technicznego elementów poziomych instalacji wodociągowych, w tym kurka zabezpieczającego instalację wodną, z którego doszło dwukrotnie do zalania lokali powodów, bowiem za odpowiedni stan techniczny tychże instalacji, jako właściciel lokalu mieszkaniowego, ponosi ona odpowiedzialność;

3) art. 231 kpc w zw. z art. 233 § 1 kpc poprzez ich niewłaściwe zastosowanie polegające na nieszczęstnym rozważeniu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i przeprowadzenie rozumowania sprzecznego z logiką i doświadczeniem życiowym, iż powodowie nie udowodnili poniesienia kosztów energii elektrycznej według

przedstawionej faktury, a obejmowała ona także opłaty dystrybucyjne, które powodowie zobowiązani są uiszczać, podczas gdy przy uwzględnieniu zasad logiki i doświadczenia życiowego, dostateczną podstawą dla uznania, iż powodowie ponieśli wskazane w fakturze koszty energii elektrycznej jest fakt, iż w okresie objętym fakturą przedmiotowy lokal był niezamieszkały i nieużytkowany wobec jego osuszania, co zostało ustalone przez Sąd I instancji, co w konsekwencji spowodowało niezastosowanie konstrukcji domniemania faktycznego.

II. naruszenie przepisów prawa materialnego tj.:

1) art. 415 kc poprzez jego niezastosowanie polegające na błędnym uznaniu, iż w niniejszej sprawie nie została wykazana przesłanka w postaci winy spółki (...) sp. z o. o., podczas gdy przesłanka ta – przyjmująca postać niedbalstwa polegającego na nieutrzymywaniu odpowiedniego stanu technicznego elementów poziomych instalacji wodociągowych (zaślepeke w lokalu pozwanej spółki), za które ta spółka odpowiada jako właściciel lokalu - zaistniała, a związek przyczynowy pomiędzy zalaniem lokalu mieszkalnego należącego do powodów a zaniedbaniem pozwanej spółki jest niewątpliwy i stanowi pierwotną przyczynę, bez zaistnienia której do zalania by nie doszło;

2) art. 826 kc w zw. z art. 362 kc poprzez ich niewłaściwe zastosowanie polegające na błędnym przyjęciu, iż powodowie przyczynili się do zwiększenia szkody i uznanie za zasadne kosztów wynajęcia osuszacza oraz dojazdów Z. K. jedynie w 50%, podczas gdy powodowie nie ponoszą winy za niemożność niezwłocznego przystąpienia do usunięcia szkody wszak podjęli oni odpowiednie działania niezwłocznie po uzyskaniu informacji o zdarzeniu od sąsiada S. L., a sam Sąd w uzasadnieniu wskazał, iż „tylko przystąpienie do usunięcia skutków zalania w ciągu kilkunastu godzin zmniejszyłoby straty, co praktycznie w sezonie wakacyjnych wyjazdów jest mało realne”, czym Sąd pierwszej instancji sam zaprzeczył, iż zachowanie powodów miało wpływ na zwiększenie szkody;

3) art. 361 § 1 i 2 kc poprzez jego błędną wykładnię polegającą na nieprawidłowym uznaniu, iż granice odpowiedzialności odszkodowawczej obejmują straty w postaci kosztów poniesionych na prywatną opinię, tylko wtedy gdy opinia ta przyczyni się do ustalenia zakresu szkody, podczas gdy granice te wyznacza jedynie związek przyczynowy pomiędzy poniesieniem tego wydatku a zdarzeniem szkodowym oraz to czy poniesienie tego kosztu było obiektywnie uzasadnione i konieczne”.

Powodowie wnieśli o „zmianę zaskarżonego wyroku:

„1) w punkcie IV. poprzez zasądzenie od pozwanej (...) sp. z o. o. kwoty 10 001 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 11 września 2010 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty z zastrzeżeniem, że spełnienie świadczenia przez (...) Towarzystwo (...) zwolni pozwaną spółkę z odpowiedzialności;

2) w punkcie II. poprzez zasądzenie od pozwanego (...) Towarzystwa (...) z siedzibą w W. na rzecz powoda K. F. (1) dodatkowo kwoty 5 501 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 29 listopada 2010 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty z zastrzeżeniem, że spełnienie świadczenia przez (...) sp. z o. o. zwolni (...) Towarzystwo (...) z odpowiedzialności;

3) w punkcie V. poprzez zasądzenie od pozwanej (...) sp. z o. o. na rzecz obojga powodów kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm prawem przepisanych;

4) w punkcie VI. poprzez zasądzenie od pozwanego (...) Towarzystwa (...) z siedzibą w W. na rzecz powoda K. F. (1) kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm prawem przepisanych”1.

Powodowie wnieśli również o zasądzenie od pozwanych na rzecz powodów kosztów postępowania apelacyjnego.

÷

W piśmie procesowym z dnia 30 sierpnia 2017 roku, wniesionym do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w wykonaniu zarządzenia Przewodniczącego Wydziału wzywającego do usunięcia braków formalnych apelacji pełnomocnik powodów wskazał, że:

„1) Żądanie zapłaty kwoty 5 501 zł (punkt 2 apelacji) dotyczy roszczenia K. F. (1) od (...) Towarzystwa (...) i jest ono oparte o tę samą podstawę faktyczną, na którym został oparty punkt 1. wyroku z dnia 22 lipca 2016 roku, a więc powód K. F. (1) domaga się od pozwanego ubezpieczyciela oprócz zasądzonej już kwoty 17 981,98 zł dodatkowo kwoty 5 501 zł, a więc łącznie domaga się 23 482,98 zł.

2) Żądanie zapłaty kwoty 10 001 zł (punkt 1 apelacji) od (...) sp. z o. o. dotyczące punktu IV. wyroku oparte jest o tę samą podstawę faktyczną, na której został oparty punkt I. wyroku. Podstawą tą jest zdarzenie szkodowe w postaci zalania lokalu mieszkalnego powodów. Różna jest natomiast podstawa prawna dochodzonych roszczeń tj. od (...) Towarzystwa (...) podstawą są przepisy o umowie ubezpieczenia, a od (...) sp. z o. o. przepisy ogólne o odpowiedzialności deliktowej. Innymi słowy podstawa faktyczna obu roszczeń jest tożsama, odmienny jest natomiast reżim odpowiedzialności każdego z pozwanych.

3) Żądanie odszkodowania od (...) sp. z o. o. kwoty 10 001 zł (punkt 1. apelacji) mieści się w całości w kwocie żądanej od Towarzystwa (...) - 23 482,98 zł, a zatem spełnienie świadczenia przez (...) sp. z o. o. zwolni (...) Towarzystwo (...) od odpowiedzialności do wysokości zapłaconej kwoty. Ubezpieczyciel miałby wobec tego zapłacić kwotę 23 482,98 zł a (...) sp. z o. o. miałyby w ramach tejże kwoty świadczyć do kwoty 10 001 zł, co zwolniłoby z odpowiedzialności - w razie zapłaty przez tę spółkę – Towarzystwo (...).

4) Kwota 10 001 zł mieści się (zawiera się) w kwocie 23 482,98 zł”.

÷

W odpowiedzi na apelację (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L., reprezentowana przez pełnomocnika, wniosła o oddalenie apelacji powodów w całości i zasądzenie na rzecz tej Spółki solidarnie od M. F. i K. F. (1) kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych (k. 546-550).

÷

Na rozprawie apelacyjnej pełnomocnik powodów popierał apelację.

Pełnomocnik (...) Towarzystwa (...) z siedzibą w W. wnosił o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

(...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. wnosił o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych (k. 561v).

*

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacje powodów są bezzasadne i w związku z tym podlegają oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c., zaś zaskarżony wyrok, pomimo częściowo nietrafnego uzasadnienia, jest prawidłowy.

Nie jest uzasadniona apelacja K. F. (1) w zakresie, w jakim dotyczy części rozstrzygnięcia zawartego w punkcie II zaskarżonego wyroku, a mianowicie rozstrzygnięcia oddalającego powództwo o zapłatę kwoty 5501 zł.

Z treści apelacji K. F. (1) wynika, że wyrok w punkcie II został zaskarżony przez powoda w części oddalającej powództwo o świadczenie w kwocie 5501 zł, obejmujące między innymi:

- a) kwotę 1673,23 zł z tytułu połowy kosztów wynajęcia osuszacza,
- b) kwotę 500 zł z tytułu połowy kosztów dojazdów Z. K. (1) do mieszkania powodów w czasie trwania pracy osuszacza,
- c) kwotę 237,84 zł z tytułu kosztów zużycia energii elektrycznej,
- d) kwotę 1500 zł z tytułu kosztów wynagrodzenia za sporządzenie ekspertyzy budowlanej na zlecenie powodów.

Suma tych kwot wynosi 3911,07 zł, a powód nie wskazał w apelacji dlaczego domaga się zasądzenia od ubezpieczyciela kwoty wyższej. W szczególności nie zawarł w apelacji zarzutów, które dotyczyły częściowego oddalenia innych roszczeń dochodzonych przez powoda od ubezpieczyciela.

Nie są uzasadnione zarzuty apelacji dotyczące rozstrzygnięcia oddalającego powództwo w części obejmującej opisane wyżej żądania częściowe.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że najpóźniej już na początku sierpnia 2010 roku powodowie i ich przedstawiciel – Z. K. (1) wiedzieli o zalaniu mieszkania powodów, które miało miejsce na przełomie lipca i sierpnia 2010 roku. Już w dniu 6 sierpnia 2010 roku Z. K. (1) przeprowadzał oględziny mieszkania z udziałem przedstawiciela (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L..

W związku z powyższym należy uznać, że całkowicie niezrozumiałe jest rozpoczęcie osuszania mieszkania przy użyciu osuszacza dopiero w dniu 22 września 2010 roku, co wynika z umowy najmu urządzenia osuszającego z dnia 22 września 2010 roku (k. 99) i faktury VAT z dnia 30 września 2010 roku (k. 103). Powodowie nie wykazali, aby rozpoczęcie osuszania mieszkania z takim opóźnieniem było uzasadnione w okolicznościach rozpoznawanej sprawy.

Należy zatem zgodzić się z ustaleniami Sądu pierwszej instancji, że rozpoczynając osuszanie mieszkania po upływie prawie dwóch miesięcy od zalania powodowie przyczynili się do powstania kosztów związanych przynajmniej tylko z samym osuszaniem. Już w świetle zasad doświadczenia życiowego należy przyjąć, że rozpoczęcie osuszania w okresie letnim, niezwłocznie po zalaniu, w istotnym stopniu wpłynęłoby na zmniejszenie kosztów związanych z tą czynnością. Wykonywanie tych czynności dopiero w końcu września 2010 roku, październiku, listopadzie i grudniu 2010 roku, wpłynęło w istotnym stopniu na zwiększenie kosztów, chociażby dlatego, że przez długi czas utrzymywał się okres zawilgocenia i w mniejszym stopniu można było liczyć na sprzyjające osuszaniu warunki atmosferyczne, niż w okresie letnim.

O ile samo utrzymywanie się zawilgocenia mogło nie mieć wpływu na zakres potrzeby wykonania oznaczonych prac remontowych, to niewątpliwie miało wpływ na koszty związane z osuszaniem. Z tych względów w ustaleniach i rozumowaniu Sądu pierwszej instancji nie ma w omawianym zakresie sprzeczności.

Powyższe uwagi odnoszą się odpowiednio do żądania zasądzenia kwoty 237,84 zł z tytułu kosztów zużycia energii elektrycznej. Dodatkowo za szkodę powodów nie można uznać tych części opłat za dostarczenie energii elektrycznej, które są niezależne od stopnia zużycia tej energii.

Nie są uzasadnione zarzuty apelacji dotyczące rozstrzygnięcia oddalającego powództwo o zapłatę kwoty 1500 zł z tytułu kosztów poniesionych przez powodów na uzyskanie ekspertyzy sporządzonej przez rzeczoznawcę W. S. (1).

Należy zgodzić się ze stanowiskiem powodów wyrażonym w uzasadnieniu apelacji, odwołującym się do stanowiska Sądu Najwyższego wyrażonego w uzasadnieniu wyroku z dnia 30 lutego 2002 roku, V CKN 908/00, że ocena, czy koszty ekspertyzy powypadkowej poniesione przez poszkodowanego w postępowaniu likwidacyjnym mieszczą się w ramach szkody i normalnego związku przyczynowego powinna być dokonywana na podstawie konkretnych okoliczności sprawy.

W okolicznościach rozpoznawanej sprawy nie można jednak uznać, że uzasadnione jest żądanie K. F. (1) zwrotu przez ubezpieczyciela kosztów z tytułu wydatków na ekspertyzę rzeczoznawcy.

W ocenie Sądu Okręgowego żądanie z tego tytułu nie pozostaje w normalnym związku przyczynowym z samym zdarzeniem ubezpieczeniowym, którym było zalanie mieszkania powodów. Samo zdarzenie nastąpiło na przełomie lipca i sierpnia 2010 roku i bezpośrednio po tym zdarzeniu nie wystąpiła jakakolwiek obiektywna przyczyna, która uzasadniałaby sporządzenie ekspertyzy rzeczoznawcy, na przykład w celu zapobieżenia dalszej szkodie, zabezpieczenia istniejącego stanu rzeczy, czy wykonania prac remontowych jeszcze przed zgłoszeniem szkody ubezpieczycielowi.

W rozpoznawanej sprawie można natomiast rozważać, czy zlecenie przez powoda wykonania ekspertyzy przez rzeczoznawcę nie pozostawało w normalnym związku przyczynowym ze stanowiskiem ubezpieczyciela co do przyznania powodowi świadczenia ubezpieczeniowego i wysokości tego świadczenia, zajętych w toku postępowania „likwidacyjnego”. W takim wypadku należałoby rozważyć, czy stanowiska ubezpieczyciela nie należy traktować jako nienależytego wykonania zobowiązania, a wydatków powoda związanych ze sporządzeniem takiej ekspertyzy jako szkody powoda z tytułu nienależytego wykonania zobowiązania przez ubezpieczyciela, co mogłoby uzasadniać odpowiedzialność ubezpieczyciela na podstawie art. 471 k.c., nie zaś na podstawie samej umowy ubezpieczenia.

Nie jest prawidłowe ustalenie Sądu pierwszej instancji, że ekspertyzę rzeczoznawca W. S. (1) sporządził w październiku 2010 roku. Gdyby jednak faktycznie sytuacja taka miała miejsce, to zlecenie sporządzenia tej ekspertyzy już w październiku 2010 roku lub wcześniej nie pozostawałoby w jakimkolwiek związku z zachowaniem pozwanego ubezpieczyciela. W październiku 2010 roku toczyło się jeszcze postępowanie „likwidacyjne” i to we wstępnej fazie, gdyż dopiero w dniu 27 października 2010 roku Z. K. (1) zgłosił w imieniu K. F. (1) pismo w przedmiocie zgłoszenia szkody na formularzu dostarczonym przez ubezpieczyciela (k. 55-57 teczki zatytułowanej „Akta szkody”). Dopiero w dniu 12 stycznia 2011 roku Z. K. (1) poinformował ubezpieczyciela drogą elektroniczną, że „w związku z opieszałością (...) (ubezpieczyciela – DI) na odpowiedź na jego odwołanie został wynajęty biegły rzeczoznawca do oszacowania szkody” (k. 66 teczki zatytułowanej „Akta szkody”). Z. K. (1) poinformował również ubezpieczyciela, że od dnia 12 stycznia 2011 roku rozpoczyna remont mieszkania.

Ekspertyzę, o której mowa, zatytułowaną „Kosztorys budowlany”, Z. K. (1) złożył do ubezpieczyciela dopiero w 16 lutego 2011 roku i to na wyraźną prośbę pracownika ubezpieczyciela (k. 74, 75-87 teczki zatytułowanej „Akta szkody”).

Wprawdzie na pierwszej stronie ekspertyzy widnieje adnotacja „Data opracowania 10.2010”, jednak powyższe okoliczności, a także fakt, że rachunek za opracowanie ekspertyzy pochodzi dopiero z dnia 10 stycznia 2012 roku (k. 18), wskazują, że ekspertyza została sporządzona nie w październiku 2010 roku, lecz znacznie później, co stanowi ustalenie korzystne dla powoda. Jak już wyżej wskazano, gdyby opinia sporządzona została w październiku 2010 roku, jej sporządzenie nie pozostawałoby w żadnym związku przyczynowym z postępowaniem ubezpieczyciela.

Zwrócić należy uwagę, że z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że remont przedmiotowego lokalu, którego potrzeba wynikła z zalania, jakie miało miejsce na przełomie lipca i sierpnia 2010 roku, miał miejsce w styczniu i lutym 2011 roku. Wynika to w szczególności z rachunków i faktur przedstawionych przez powodów (k. 79-95), a także z adnotacji zamieszczonej za fakturze z dnia 3 kwietnia 2012 roku, wystawionej przez wykonawcę remontu (k. 80v).

Skoro w rzeczywistości remont mieszkania zakończył się w lutym 2011 roku, to sporządzenie ekspertyzy określającej szacunkowy koszt remontu było nieprzydatne dla dochodzenia roszczeń od ubezpieczyciela, gdyż powodowie powinni wykazać jaki był rzeczywisty zakres i koszt remontu i w tym celu przedstawić stosowne dowody, w szczególności dowody z dokumentów (rachunków, faktur, umów), nie zaś kosztorys remontu, który dopiero miałby zostać przeprowadzony.

W związku z powyższym nie można uznać, że koszt poniesiony na sporządzenie ekspertyzy określającej kosztorys przyszłego remontu mieszkania, które zostało już wyremontowane, pozostaje w normalnym związku z zachowaniem ubezpieczyciela odmawiającym wypłaty części żądanego świadczenia ubezpieczeniowego.

Nie jest uzasadniona apelacja obojga powodów w odniesieniu do części rozstrzygnięcia zawartego w punkcie IV zaskarżonego wyroku.

Wprawdzie należy zgodzić się z zarzutami powodów dotyczącymi ustaleń faktycznych Sądu pierwszej instancji co do podmiotu, który ponosi odpowiedzialność odszkodowawczą za szkodę wyrządzoną powodom, jednak nie ma to ostatecznie znaczenia z punktu widzenia rozstrzygnięcia w stosunku do (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w L..

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności z dowodów wskazanych w treści apelacji, wynika, że lokal mieszkalny znajdujący się bezpośrednio nad mieszkaniem powodów, a stanowiący własność (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w L., nie był należycie zabezpieczony. Chodzi o nienależyte zabezpieczenie w zakresie szczelności instalacji wodnej.

Bezsporne było, że w lipcu 2010 roku lokal ten nie był jeszcze sprzedany i nie był zamieszkały. Odpowiedzialność za stan tego lokalu ponosił jego właściciel, czyli (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w L.. Okoliczność, że do tego lokalu zamknięty był dopływ wody przez zakręcenie zaworu znajdującego się poza tym mieszkaniem, nie zwalniała właściciela tego mieszkania od takiego zabezpieczenia instalacji wodnej, aby w przypadku otwarcia dopływu wody z zewnątrz nie doszło do niekontrolowanego wycieku w mieszkaniu.

Z zebranego w sprawie materiału wynika, że instalacja wewnętrzna nie była należycie zabezpieczona, czego skutkiem był wyciek wody w związku z otwarciem dopływu wody z instalacji zewnętrznej. Należyte zabezpieczenie mieszkania w zakresie znajdujących się w nim instalacji spoczywa na właścicielu mieszkania lub innym uprawnionym do mieszkania. Nieuzasadnione zaniechania w tym zakresie należy uznać za przejaw braku należytej staranności. Jeżeli na skutek nienależytego utrzymania mieszkania przez właściciela zostanie wyrządzona szkoda osobom trzecim, to w braku odmiennej podstawy prawnej właściciel ponosi odpowiedzialność za tę szkodę na podstawie art. 415 k.c.

Ustalenie, że zawinione zachowanie (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w L. doprowadziło do zalania mieszkania powodów nie zmienia jednak oceny, że rozstrzygnięcie oddalające powództwo o odszkodowanie jest w stosunku do tego podmiotu bezzasadne.

Należy wskazać, że z twierdzeń pozwanego (...) Towarzystwa (...) w W. zawartych w piśmie procesowym z dnia 27 kwietnia 2018 roku wynika, że zasądzone od ubezpieczyciela wyrokiem Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie z dnia 22 lipca 2016 roku świadczenie ubezpieczeniowe zostało już spełnione w dniu 16 września 2016 roku. Ubezpieczyciel spełnił na rzecz K. F. (1) świadczenie główne w kwocie 17981,98 zł i świadczenie z tytułu odsetek za opóźnienie w kwocie 11875,01 zł (k. 573).

Pełnomocnik powodów otrzymał pismo procesowe pozwanego (k. 572). Powodowie nie zajęli stanowiska co do powyższych twierdzeń pozwanego, które zostały przy tym przytoczone w odpowiedzi na zobowiązanie Sądu drugiej instancji. W związku z powyższym należało uznać te twierdzenia za przyznane przez powodów (art. 230 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.).

Skoro roszczenie odszkodowawcze K. F. (1) zostało zaspokojone przez zobowiązanego ubezpieczyciela, to tym samym wygasło w tym zakresie w stosunku do osoby wyrządzającej szkodę. Z zakresu zaskarżenia wyroku przez powodów w stosunku do (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w L. wynika, że zakres ten mieści się w zakresie, w którym ustaloną w punkcie I wyroku z dnia 22 lipca 2016 roku odpowiedzialność ubezpieczeniową ponosiło (...) Towarzystwo (...), ewentualnie także w zakresie, w którym wyrok został zaskarżony przez K. F. (1) w stosunku do (...) Towarzystwa (...).

W związku z powyższym należy przyjąć, że od (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w L. nie może już zostać zasądzone świadczenie z tytułu czynu niedozwolonego, gdyż roszczenie w tym zakresie wygasło przez spełnienie świadczenia przez ubezpieczyciela, a w zakresie objętym apelacją skierowaną przeciwko ubezpieczycielowi roszczenie

przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w L. jest nieuzasadnione z tych samych względów, z powodu których nieuzasadniona była apelacja K. F. (1) co do części rozstrzygnięcia zawartego w punkcie II wyroku.

Nie jest uzasadniony zarzut naruszenia przepisu art. 415 k.c. przez Sąd pierwszej instancji. Powodowie, podnosząc powyższy zarzut, kwestionowali jednocześnie ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji, które stanowiły podstawę faktyczną przyjęcia przez ten Sąd, że (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. nie ponosi względem powodów odpowiedzialności odszkodowawczej za szkodę wyrządzoną czynem niedozwolonym.

Naruszenie prawa materialnego może nastąpić bądź przez jego błędną wykładnię, bądź przez jego niewłaściwe zastosowanie, nie zaś przez błędne ustalenia faktyczne².

Zarzut naruszenia prawa materialnego ma rację bytu wówczas, gdy sąd dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, a tylko nie zastosował odpowiednich przepisów prawa materialnego, niewłaściwie je zastosował lub też dokonał błędnej ich wykładni. W takich wypadkach naruszenie prawa materialnego ma charakter pierwotny i może stanowić podstawę zarzutu apelacyjnego.

Jeżeli natomiast sąd pierwszej instancji dokonał nieprawidłowych ustaleń faktycznych i stosownie do tych ustaleń zastosuje lub nie określone przepisy prawa materialnego, to naruszenie prawa materialnego ma charakter wtórny, gdyż jest pochodną nieprawidłowych ustaleń faktycznych. W takim przypadku nie następuje naruszenie prawa materialnego w znaczeniu ścisłym, a podnoszenie wówczas takiego zarzutu jest bezprzedmiotowe.

W rozpoznawanej sprawie Sąd Rejonowy wprawdzie nieprawidłowo ustalił okoliczności faktyczne dotyczące zasady żądania skierowanego przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością, jednak i tak w rozpoznawanej sprawie nie może być zastosowany przepis art. 415 k.c., ponieważ zobowiązanie odszkodowawcze tego pozwanego względem powodów w zakresie, w którym istniało, wygasło przez spełnienie świadczenia ubezpieczeniowego przez (...) Towarzystwo (...).

Poza zakresem, w którym Sąd Okręgowy dokonał ustaleń faktycznych odmiennych od ustaleń Sądu pierwszej instancji, Sąd Okręgowy podziela ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego.

÷

Mając na uwadze powyższe rozważania należało oddalić apelację, jako bezzasadną.

*

Na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. Sąd Okręgowy zasądził:

- a) od K. F. (1) na rzecz (...) Towarzystwa (...) z siedzibą w W. kwotę 1200 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego,
- b) od M. F. na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. kwotę 1205,20 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego,
- c) od K. F. (1) na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. kwotę 1205,20 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

W związku z tym, że apelacje powodów zostały oddalone w całości, powodowie są stroną przegrywającą sprawę w całości w postępowaniu odwoławczym. Powodowie powinni zatem zwrócić pozwanym koszty poniesione przez pozwanych w postępowaniu odwoławczym

W związku z tym, że tylko K. F. (2) zaskarżył częściowo rozstrzygnięcie oddalające jego powództwo w stosunku do (...) Towarzystwa (...) z siedzibą w W., zwrot kosztów postępowania odwoławczego na rzecz (...) Towarzystwa (...) z siedzibą w W. należało zasądzić tylko od K. F. (2).

Koszty powyższe obejmują wynagrodzenie pełnomocnika procesowego tego pozwanego – 1200 zł, ustalone na podstawie § 2 pkt 4 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1804) w zw. z § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1667). Wynika to z faktu, że apelacja powoda wniesiona została w dniu 24 sierpnia 2016 roku, a wartość przedmiotu zaskarżenia odnośnie zaskarżonego rozstrzygnięcia o żądaniu K. F. w stosunku do (...) Towarzystwa (...) z siedzibą w W. wynosiła 5501 zł.

Ze względu na to, że oboje powodowie zaskarżyli częściowo rozstrzygnięcie oddalające ich powództwo w stosunku do (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L., zwrot kosztów postępowania odwoławczego na rzecz tej Spółki należało zasądzić w równych częściach od obojga powodów.

Koszty te obejmują:

a) wynagrodzenie pełnomocnika procesowego tego pozwanego – 2400 zł, ustalone na podstawie § 2 pkt 5 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1804) w zw. z § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1667); wynika to z faktu, że apelacja powodów wniesiona została w dniu 24 sierpnia 2016 roku, a wartość przedmiotu zaskarżenia odnośnie zaskarżonego rozstrzygnięcia o żądaniu powodów w stosunku do (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. wynosiła 10001 zł;

b) opłaty pocztowe za przesłanie przesyłek poleconych obejmujących odpowiedź na apelację przesłaną do Sądu i odpis odpowiedzi na apelację przesłany pełnomocnikowi powodów – 5,20 zł (k. 551) i 5,20 zł (k. 545a).

Sąd Rejonowy zasądził od powodów zwrot kosztów w równych częściach na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L., gdyż brak jest podstawy prawnej, która uzasadniałaby zasądzenie zwrotu tych kosztów w sposób solidarny. Przepis art. 105 § 2 zd. 1 k.p.c. dotyczy solidarnej odpowiedzialności kilku pozwanych, nie zaś powodów.

*

Z tych wszystkich względów i na podstawie powołanych wyżej przepisów Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku.

1 Przytoczono dosłowne brzmienie zarzutów i wniosków apelacyjnych oraz sformułowania określającego zakres zaskarżenia wyroku, z zachowaniem zastosowanej pisowni i interpunkcji, a ściślej – z brakami w tym zakresie.

2 Por.: postanowienie SN z dnia 28 maja 1999 roku, I CKN 276/99, Prokuratura i Prawo 1999, nr 11-12, poz. 34; wyrok SN z dnia 19 stycznia 1998 roku, I CKN 424/97, OSN C 1998, z. 9, poz. 36; uzasadnienie postanowienia z dnia 28 marca 2003 roku, IV CKN 1961/00, Lex nr 80241.